

LetSea AS
kristian@letsea.no

Saksb.: Maria L. Seivåg
e-post: fmnomse@fylkesmannen.no
Tlf: 75531605
Vår ref: 2005/245
Deres ref:
Vår dato: 06.09.2017
Deres dato:
Arkivkode: 542.1

Innvilget søknad om utslippstillatelse for ny lokalitet Seiskjæret i Herøy kommune

Vi viser til søknad fra LetSea AS oversendt fra Nordland fylkeskommune den 4.5.2017. Søknaden gjelder etablering av ny akvakulturlokalitet Seiskjæret.

Vedtak

Fylkesmannen i Nordland innvilger søknaden fra LetSea AS og gir tillatelse¹ på spesifiserte vilkår² **Tillatelsen er vedlagt og gjelder 3 120 tonn MTB matfisk av laks, ørret og regnbueørret ved ny lokalitet Seiskjæret i Herøy kommune.** Den gjelder forurensning fra virksomheten og kan tas i bruk fra den dato Fylkeskommunen har gitt tillatelse etter akvakulturloven og laksetildelingsforskriften.

En eventuell klage på dette vedtaket må være oversendt Fylkesmannen i Nordland innen 3 uker fra vedtaket er mottatt.

Bedriften kan komme med merknader til varsel om fastsettelse av risikoklasse og saksbehandlingsgebyr (se side 7) innen 14 dager fra dette brev er mottatt.

Tiltak som må gjennomføres (se detaljerte vilkår i vedlagte tillatelse):

- Overvåking av resipienten i form av MOM C-undersøkelser i henhold til NS 9410. Neste undersøkelse skal gjennomføres ved enden av førstkommande produksjonssyklus i henhold til krav i standard.

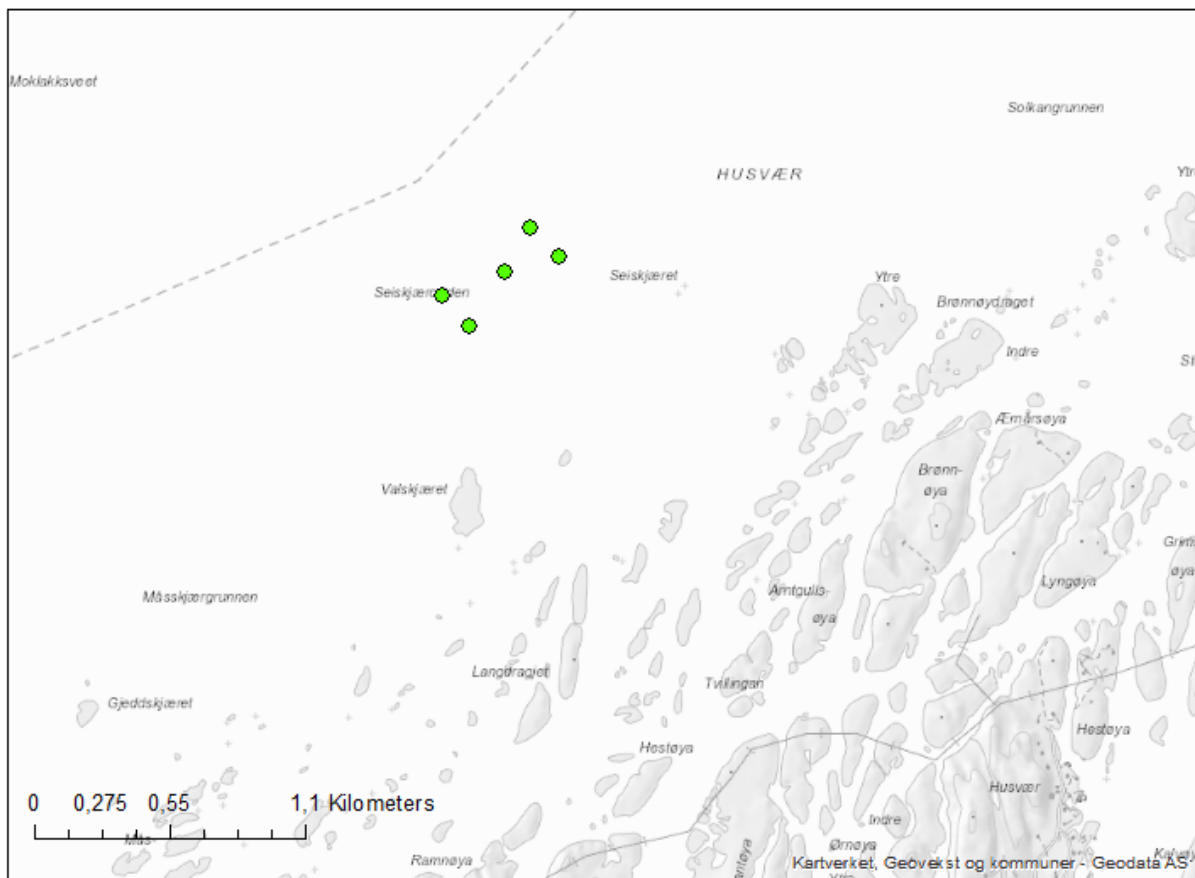
Alle rapporter skal oversendes fortløpende så snart de foreligger. Vi forutsetter at MOM B-undersøkelser gjennomføres i henhold til NS 9410 etter akvakulturdriftsforskriften, under Fiskeridirektoratets myndighet.

¹ Forurensningsloven § 11

² Forurensningsloven § 16

Bakgrunn

Søknaden gjelder klarering av ny lokalitet Seiskjæret, med en maksimalt tillatt biomasse (MTB) laks, ørret og regnbueørret på 3 120 tonn. Det legges opp til en produksjon på 3 120 tonn biomasse årlig, med bruk av 4 000 tonn tørrfôr. Det søkes samtidig samlokalisering med Biomar AS på lokaliteten.

Figur 1. Omsøkt plassering av lokalitet Seiskjæret, markert med midtpunkt og hjørnepunkt for flytende del av anlegget. Kart hentet fra ArcMAP.

Lokaliteten Seiskjæret ligger i et område avsatt som gyte-/oppvekstområde i Herøy kommune sin arealplan for sjø, men området er foreslått endret til akvakulturområde i arbeid med ny arealplan. LetSea AS har søkt og fått innvilget dispensasjon fra arealplanen for den aktuelle søknaden. Nordland Fylkes Fiskarlag (NFF) har klaget på dispensasjonsvedtaket, og den saken ligger per d.d. hos Fylkesmannen til endelig avgjørelse.

Søknaden har vært ute til offentlig høring og er behandlet av Herøy kommune. Det har kommet inn en merknad som gjelder forurensning.

Nordland Fylkes Fiskarlag viser til at det aktuelle området er kartlagt av Herøy fiskarlag som et A-vektet gyte- og oppvekstområde for fisk, og at dette også er registrert i gjeldende arealplan. De mener at de kartlagte gyte- og oppvekstområdene må holdes fri for akvakultur ut fra miljøhensyn.

Saksdokumenter

Fylkesmannen har vurdert følgende undersøkelser:

- MOM B-undersøkelse fra 4.10.2016
- MOM C-undersøkelse fra 4.10.2016
- Strømmålinger fra oktober-november 2016 på 5, 15, 98 og 130 meters dyp

Fylkesmannens vurdering

Generelle forutsetninger

All forurensning fra virksomheten isolert sett er uønsket. Selv om utslippene er innenfor de fastsatte utslippsgrensene, plikter bedriften å redusere utslippene og å skaffe oversikt over egne utslipp og virkningene av utslippet, så langt dette er mulig uten urimelige kostnader³. Det samme gjelder utslipp av annet som det ikke uttrykkelig er satt grenser for gjennom særskilte vilkår. At forurensningen er tillatt, utelukker ikke erstatningsansvar for skade, ulemper eller tap forårsaket av forurensningen⁴. Tillatelse til utslipp fritar ikke virksomheten fra plikt til å innhente nødvendige tillatelser etter andre lover eller plikt til å overholde bestemmelser og påbud som gis med hjemmel i slike lover.

Akvakulturanlegg kan påvirke miljøet ved støy, lys, lukt, utslipp til vann og ved at det blir generert farlig avfall. Rester etter medisiner og andre stoffer som benyttes i virksomheten kan også påvirke miljøet. Substitusjonsplikten pålegger at bedriften til enhver tid, så langt dette er mulig, benytter stoffer som påvirker miljøet minst mulig. De utslippene et anlegg har til vann må kunne omsettes av naturen etter hvert for ikke å overbelaste miljøet. Dersom rester etter fôr og ekskrementer akkumuleres på bunnen, kan dette føre til oksygenmangel. Dermed kan store deler av nedbrytningsprosessen i bunnsedimentene stoppe og det vil skje en opphopning av organiske avfallsstoffer. Dette kan blant annet medføre lokal utryddelse og endring av bunndyrfaunaen.

Et flytende akvakulturanlegg har ikke rense- eller oppsamlingsmuligheter for utslipp som følge av produksjonen i form av overskuddsfôr, ekskrementer fra fisken, kjemikalie- og legemiddelbruk osv. Utslipet må derfor reguleres gjennom rammer for produksjonen, vilkår om overvåkning, utslippsregulerende vilkår til driften og krav om at miljøtilstanden i resipienten skal opprettholdes på et tilfredsstillende nivå.

Miljøtilstanden i alle vannforekomster skal beskyttes mot forringelse, forbedres og gjenoprettes med sikte på at vannforekomsten skal ha minst god økologisk og kjemisk tilstand⁵. Dette innebærer også at miljøtilstanden i sedimenteringsområdet for utslippet fra anlegget på sikt ikke skal være dårligere enn «god».

Miljømålene for bunnpåvirkning under et oppdrettsanlegg er at organisk avfall ikke skal akkumuleres over tid og at gravende bunndyr kan leve under merdene. Lokalitetens bæreevne oppfattes gjerne som lokalitetens kapasitet til å motta og omsette organisk stoff.

Følgende lovverk er sentralt i vår vurdering:

- Forurensningsloven (bl.a. §§ 11, 16 og 18)

³ Punkt 2.6 i tillatelsen

⁴ Forurensningsloven § 56

⁵ Vannforskriften § 4

- Vannforskriften (bl.a. §§ 4 til 6 og 12)
- Naturmangfoldloven (§§ 8 til 12)

Miljøpåvirkning

1. Lokalitetens nærsone

Under anlegget går en renne i nordøst/sørvestlig retning. Anlegget, som ligger over en bratt skråning, har samme orientering. Dybde under anlegget varierer fra 36 meter midt på anlegget til nesten 200 meters dyp i vest. Det er både hardbunn og bløtbunn under planlagt anlegg, og sedimentet består av sand, skjellsand og silt.

Forundersøkelsen viste at tilstanden i nærsonen var klasse 1 (meget god), noe som er forventet i og med at lokaliteten ikke er tatt i bruk. Det var bunndyr på alle stasjoner med bløtbunn (7/12), og alle disse stasjonene fikk tilstand 1 ved måling av pH/E_h. Det var ingen bobling, lukt eller slam. Tre stasjoner hadde misfarget sediment, og to av disse hadde myk konsistens. Fem stasjoner hadde et grabbvolum ¼ - ¾. Alle enkeltstasjoner oppnådde tilstand 1. Rapporten inkluderte ikke referansestasjon som påkrevd. Den 4. september 2017 fikk Fylkesmannen imidlertid bekreftelse på at prøvetaking på referansestasjon er gjennomført, og vi har i dette tilfellet godtatt at resultatene ikke foreligger før vi fatter vedtak.

Strøm ble målt med doppler i oktober-november 2016, midt i omsøkte anleggsareal over en dybde på 150 meters dyp. Søker har opplyst at merdene vil strekke seg ned til 37-39 meters dyp. Gjennomsnittsstrømmen betegnes som svært god, og andel strømsvært som svært lav. Maksimal strømhastighet betegnes som svært god på spredningsdyp og moderat på øvrige dyp. Retningsstabiliteten er svært lav på 5 og 130 meter, og moderat på 15 og 98 meter. Strømmen går i nordøstlig og sørvestlig retning. Vanntransport går hovedsakelig mot nordøst i spredningsdypet, mens bunnstrømmen transporterer vann i både nordøstlig og sørvestlig retning.

Nøkkeltall fra strømmåling ved omsøkt lokalitet Seiskjæret

Dyp (m)	Gjennomsnittsstrøm (cm/s)	Maksimalstrøm (cm/s)	Andel strømsvært (%)	Neumanns parameter*
5	7,4	31,0	2,1	0,02
15	5,9	24,7	3,3	0,23
98	5,6	25,1	3,5	0,39
130	5,9	22,5	2,8	0,02

*Viser retningsstabilitet som et tall mellom 0 og 1, der lave verdier tilsvarer lav stabilitet og en «vinglete» strøm, mens høye verdier tilsvarer høy stabilitet og en mer konsekvent retning på strømmen.

2. Utenfor lokalitetens nærsone

Lokaliteten ligger nordvest for Husvær. Fra anlegget skråner bunnen bratt mot nordvest. Her ligger et dypområde i renna (nordøst/sørvest), som har dybder ned mot 225 meter.

Den delen av forundersøkelsen som omfattet C-undersøkelsens parametere ble gjennomført på fire stasjoner opp mot 490 meter fra anlegget. Sedimentet var hovedsakelig sand og silt. Bunndyrsanalysene viste tilstand 1 (meget god) etter B-undersøkelsens parametere og

tilstandsklasse II (god) for stasjonen nærmest anlegget. De to stasjonene inne i overgangssonen viste tilstandsklasse II, mens stasjonen i ytterkant av overgangssonen viste tilstandsklasse I (svært god). Alle fire stasjoner hadde innhold av organisk karbon (nTOC) tilsvarende tilstandsklasse V (meget dårlig), noe som tyder på naturlig akkumulering av organisk materiale, men ifølge rapporten var det ingen tydelig påvirkning på fauna annet enn litt høyere individantall enn normalt ved tre stasjoner. Målinger av kobber og sink tilsvarte tilstandsklasse I på alle fire stasjoner. Oksygenverdier ved bunnen på den dypeste stasjonen tilsvarte tilstandsklasse I.

3. Vannforekomst

Lokaliteten ligger i vannforekomsten Husværffjorden, klassifisert som moderat eksponert kyst med ID nr. 0361050200-4-C i Vann-Nett⁶. Denne vannforekomsten er stor (122 038 km²), og er per i dag vurdert til å ha god økologisk tilstand. Avrenning og utslipp fra fiskeoppdrett er per i dag vurdert å påvirke vannforekomsten i uvesentlig grad. Ut fra de opplysninger som foreligger mener Fylkesmannen at den søkte produksjonen på lokaliteten har lav sannsynlighet for å føre til forringelse av den økologiske tilstanden i vannforekomsten. Hvis driften får negativ effekt på tilstanden til vannforekomsten, må det imidlertid gjøres tiltak for å bedre forholdene.

Bestemmelsene i vannforskriften innebærer at Fylkesmannen i enkelte tilfeller vil måtte pålegge lokaliteten tilleggsundersøkelser for å kartlegge tilstanden i vannforekomsten. På bakgrunn av utslippets omfang og forventet påvirkning på resipienten, finner Fylkesmannen på dette tidspunktet at det ikke er nødvendig å pålegge denne type undersøkelser.

4. Naturmangfold

Miljødirektoratets database, Naturbasen⁷, viser at det er registrert et regionalt viktig hekkeområde for ærfugl (nær truet), teist (sårbar), tjeld, fiskemåke (nær truet), svartbak og rødnebbterne ca. 2,3 kilometer nordvest for lokaliteten. Avstanden tilsier at områdets funksjon ikke vil påvirkes nevneverdig.

Fiskeridirektoratets kartverktøy⁸ har registrert et rekefelt ca. 600 meter vest-sørvest for lokaliteten. Dette området samsvarer med et rekefelt på Herøy fiskarlag sitt kart. Vanntransport i spredningsdypet, som er ansett som viktigst for vurdering av hvor partikulært utslipp fra omsøkte lokalitet kan fraktes, går hovedsakelig i nordøstlig retning, med returstrøm mot sørvest. Dette begrenser risikoen for at rekefeltet nedslammes som følge av en eventuell etablering av lokalitet Seiskjæret, selv om påvirkning som følge av utslipp ikke kan utelukkes. Bunnstrømmen har omtrent likeverdig transport mot nordøst og sørvest.

Herøy fiskarlag har registrert et gyteområde for torsk/oppvekstområde for torsk og hyse på og rundt omsøkte lokalitet, jf. ovennevnte kart. Området er tegnet inn som A-vektet, og har

⁶ Nettportal som eies av miljøforvaltningen og Norges Vassdrags- og energidirektorat (NVE) og driftes av sistnevnte: <http://vann-nett.no/portal/Default.aspx>

⁷ Naturbase: Fagsystem fra Miljødirektoratet for registrering av verneområder, naturtyper og andre data om biologisk mangfold som er viktige i arealforvaltningen:

<http://geocortex.dirnat.no/silverlightviewer/?Viewer=Naturbase>

⁸ Fiskeridirektoratets kartbase: <http://kart.fiskeridir.no/default.aspx?gui=1&lang=2>

også lagt til grunn for hittil gjeldende arealplan i Herøy kommune. Torsk er av nasjonal forvaltningsinteresse fordi > 25 % av europeisk bestand befinner seg i Norge (ansvarsart). Fordi torsken gyter i de åpne vannmassene vurderer vi at det er liten risiko for forringelse av områdets økologiske funksjon ved nedslamming e.l. som følge av utslipp fra omsøkte anlegg. Selve arealbeslaget må anses som lite.

Ut fra et forurensningsmessig perspektiv mener Fylkesmannen at den omsøkte produksjonen vil medføre lav risiko for forringelse av de aktuelle naturtypene og bestandene som hittil er kjent rundt lokaliteten Seiskjæret, på grunnlag av kunnskap om artene, avstand, og strømforhold.

Virksomheten må være oppmerksom på viktige naturtyper i anleggets influensområde og ha fokus på å unngå at virksomhetens drift forringer disse naturverdiene. Denne tillatelsen er gitt med forbehold om eventuell ny kunnskap som måtte komme. Dersom det kommer frem ny kunnskap om nærliggende naturtyper som kan forringes av produksjonen ved lokaliteten, må bedriften regne med at de kan få nye vilkår om overvåking og eventuell regulering av sine utslipp⁹. Kostnadene ved slike tiltak bæres av tiltakshaver¹⁰.

Dersom miljøundersøkelser viser at belastningen på lokalitetens nærsone overskrider lokalitetens tålegrense eller at resipienten påvirkes negativt, kan Fylkesmannen redusere tillatt stående biomasse eller trekke tilbake tillatelsen¹¹.

Konklusjon

Gjennomsnittsstrømmen ved anlegget karakteriseres stort sett som svært god, og sammen med den bratte skråningen under anlegget samt strømretning langs skråningen vil dette bidra til vesentlig spredning av partikulære utslipp. Likevel vurderer vi at dypområdet nordvest for omsøkte anlegg trolig vil fungere som en vesentlig sluttresipient for utslipp, på grunn av topografi og lav retningsstabilitet på strømmen. Denne vurderingen støttes av at målinger av organisk karbon tilsvarende tilstandsklasse V (svært dårlig) i forundersøkelsen, noe som tyder på naturlig akkumulering i dypområdet. Sedimentet er finkornet (silt), men det er ikke funnet leirebunn, noe som tyder på at det er en viss bevegelse i vannmassene i dypet. Tilstanden til bunnfauna var god til svært god, men med varierende andel forurensningstolerante arter og enkelte opportunistiske arter.

Samlet vurderer Fylkesmannen at omsøkte biomasse trolig er i høyere sjikt av det som resipienten vil kunne omsette, men har konkludert med at det er forsvarlig å innvilge søknaden. Vi mener at risikoen for at den omsøkte etableringen vil medføre forurensning som overstiger tåleevnen til resipienten er lav til middels. Dette gjelder for både nærsonen, hovedresipienten og tåleevnen til økosystemet. Dette må anses som akseptabelt, og myndighetene vil kunne følge opp lokaliteten ved fremtidige undersøkelser, der første C-undersøkelse skal gjennomføres i etterkant av første produksjonssyklus.

Det er i saksbehandlingen lagt vekt på de forurensningsmessige ulemper, samt de fordeler som tiltaket vil medføre. Dersom Fylkeskommunens vedtak innebærer tillatelse til en lavere produksjonsramme enn det som fremgår av dette vedtaket, er det produksjonsrammen i

⁹ Forurensningslovens § 18

¹⁰ Forurensningsloven § 51 og § 2 nr. 5, og Naturmangfoldloven § 11

¹¹ Forurensningsloven § 18

Fylkeskommunens vedtak som gjelder. Tillatelsen kan endres på visse vilkår¹². Endringer skal være basert på skriftlig saksbehandling og en forsvarlig utredning av saken. En eventuell endringssøknad må derfor foreligge i god tid før endring ønskes gjennomført.

Fylkesmannen understreker at vurderingene er gjort med forutsetning av at virksomheten benytter best mulig teknologi og driftsmetoder for å minimalisere utslippene til miljøet¹³. Overvåking av miljøtilstanden og mulige endringer av tilstanden i resipienten vil avgjøre om utslippet er forsvarlig også i fremtiden. Krav om miljøundersøkelser vil også dokumentere om anlegget har uønskede effekter på resipienten.

I tillegg til de krav som følger av tillatelsen, plikter bedriften å overholde forurensningsloven og produktkontrollloven, samt forskrifter som er hjemlet i disse lovene. For informasjon om regler som kan være aktuelle for bedriften, viser vi til *Regelhjelp.no*. Brudd på utslippstillatelsen er straffbart¹⁴. Også brudd på krav som følger direkte av forurensningsloven og produktkontrollloven samt forskrifter fastsatt i medhold av disse lovene, er straffbart.

Varsel om saksbehandlingsgebyr og risikoklasse

Det skal betales gebyr for Fylkesmannens arbeid med fastsettelse av nye eller endrede tillatelser til forurensende virksomhet¹⁵.

Fylkesmannen varslar at LetSea AS vil ilegges et gebyr på 19 700 kr. Saksbehandlingsgebyret følger gebyrsatser¹⁶, og valg av gebyrsats er basert på tidsbruk i saksbehandlingen samt sakstype.

Lokaliteten Seiskjæret ligger i et område klassifisert som moderat eksponert kyst. En vurdering av omsøkt produksjon samt miljøforhold gjør at Fylkesmannen varslar at lokaliteten Seiskjæret plasseres i risikoklasse 3.¹⁷ Plassering i risikoklasse skjer for øvrig ut ifra skjønn. Hvilken risikoklasse en virksomhet er plassert i har en viss betydning for Fylkesmannens planlegging av tilsyn.

Dersom dere har merknader til varselet, ber vi om at disse bli sendt innen 14 dager fra dette brev er mottatt¹⁸.

Klageadgang, saksopplysninger m.m.

Fylkesmannens vedtak kan påklages til Miljødirektoratet av sakens parter eller andre med rettslig klageinteresse innen 3 uker fra underretning om Fylkesmannens vedtak er kommet fram eller fra vedkommende fikk eller burde ha skaffet seg kjennskap til vedtaket¹⁹. Klager som kommer inn etter denne fristen kan ikke påregnes å bli behandlet, jf. forvaltningsloven § 31. En eventuell klage skal angi hva det klages over og den eller de endringer som ønskes.

¹² Forurensningsloven § 18

¹³ Forurensningsloven § 2 nr. 3 og Naturmangfoldloven § 12

¹⁴ Forurensningsloven §§ 78 og 79

¹⁵ Forurensningsforskriften kapittel 39

¹⁶ jf. § 39-4 i forurensningsforskriften

¹⁷ Forurensningsloven § 18

¹⁸ Forvaltningsloven § 16

¹⁹ Forvaltningsloven §§ 28 og 29

Klagen bør begrunnes, og andre opplysninger av betydning for saken bør nevnes²⁰. Klagen skal sendes til Fylkesmannen i Nordland, Moloveien 10, 8002 Bodø

En eventuell klage fører ikke automatisk til at gjennomføringen av vedtaket utsettes. Fylkesmannen eller Miljødirektoratet kan etter anmodning eller av eget tiltak beslutte at vedtaket ikke skal gjennomføres før klagefristen er ute eller klagen er avgjort²¹. Avgjørelsen av spørsmålet om gjennomføring kan ikke påklages.

Med visse begrensninger har partene rett til å se sakens dokumenter²². Nærmere opplysninger om dette fås ved henvendelse til Fylkesmannen. Vi vil på forespørsel også kunne gi øvrige opplysninger om saksbehandlingsregler og andre regler av betydning for saken.

Med hilsen

Oddlaug Ellen Knutsen (e.f.)
seksjonsleder

Maria L. Seivåg
rådgiver

Dette brevet er godkjent elektronisk og har derfor ikke underskrift.

Kopi til:

Kystverkets hovedkontor	Postboks 1502	6025	Ålesund
Fiskeridirektoratet Region Nordland	Postboks 185 Sentrum	5804	Bergen
LetSea AS v/Tor-Hugo Hestnes			
Mattilsynet - Region Nord	Felles postmottak, Postboks 383	2381	Brumunddal
Herøy kommune		8850	Herøy
Nordland Fylkes Fiskarlag	Postboks 103	8001	BODØ
Nordland fylkeskommune	Postmottak Fylkeshuset	8048	Bodø

²⁰ Forvaltningsloven § 32

²¹ Forvaltningsloven § 42

²² Forvaltningsloven § 18